

Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Slachtofferbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
23 januari 2024

Ons kenmerk
5181134

Bijlagen
2

nota

Onderzoek Omgang met seksueel misbruik en
aangiftebereidheid binnen religieuze gemeenschappen

1. Aanleiding

Het WODC is eind 2023 een onderzoek gestart naar de omgang met seksueel misbruik binnen religieuze organisaties en gemeenschappen in Nederland. Vanwege de grootte van het onderzoek en het gegeven dat verschillende religieuze gemeenschappen worden betrokken bij dit onderzoek, heeft het WODC aangegeven te hechten aan transparantie. Om die reden heeft het WODC verzocht om de onderzoeksnotitie op dit moment al met de Tweede Kamer te delen. Met bijgaande brief biedt u de onderzoeksnotitie aan de Tweede Kamer aan.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met verzending van bijgaande brief en de onderzoeksnotitie aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

- Uw ambtsvoorganger heeft 23 januari 2020 het onderzoek van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (hierna: WODC) "Seksueel misbruik en aangiftebereidheid binnen de gemeenschap van Jehova's getuigen", uitgevoerd door de Universiteit Utrecht (hierna: UU), de Tweede Kamer aangeboden¹. Om een zo actueel mogelijk beeld van de situatie binnen de gemeenschap te krijgen heeft hij in zijn beleidsreactie op het onderzoek² aangegeven het WODC te vragen dit onderzoek te herhalen.
- De bevindingen van de UU en de meldingen van misbruik in andere religieuze gemeenschappen in binnen- en buitenland geven echter aanleiding tot het opzetten van een breed vervolgonderzoek naar het fenomeen van seksueel misbruik binnen religieuze gemeenschappen, de (veranderde) omgang daarmee de afgelopen 20 jaar en de gevolgen voor het slachtoffer.
- In totaal worden 11 geloofsgemeenschappen en organisaties onderzocht en bij het onderzoek betrokken.
- Het doel van het onderzoek is vierledig:

¹ Kamerstukken II 2019-2020, 34 843, nr. 39

² Kamerstukken II 2019-2020, 34 843, nr. 43

1. In kaart brengen van de visie op en omgang met seksueel misbruik in een religieuze context in binnen- en buitenland en de factoren die hiermee samenhangen;
 2. Het verkrijgen van een actueel beeld van de prevalentie van seksueel misbruik in religieuze gemeenschappen;
 3. Inzicht krijgen in de hulpvraag van slachtoffers van seksueel misbruik in religieuze gemeenschappen;
 4. Inzicht krijgen in de omgang met en hulpverlening aan slachtoffers van seksueel misbruik in religieuze gemeenschappen.
- Het onderzoek zal lopen tot eind 2024, het rapport wordt in het voorjaar van 2025 verwacht.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Slachtofferbeleid

Datum
23 januari 2024

Ons kenmerk
5181134

4. Toelichting

Zie voorgaande informatie.

4.1 Politieke context

- Ter uitvoering van een gewijzigde motie van het lid Van Nispen (SP) c.s.^[1] heeft uw ambtsvoorganger het WODC gevraagd onderzoek te doen naar de aangiftebereidheid en seksueel misbruik binnen de gemeenschap van Jehova's Getuigen. Het onderzoek, uitgevoerd door de Universiteit Utrecht is 23 januari 2020 naar de Tweede Kamer verzonden.^[2]
- Een van de aanbevelingen uit het onderzoek is een het laten uitvoeren van een vervolgonderzoek. Uw ambtsvoorganger heeft in zijn beleidsreactie op het onderzoek (27 augustus 2020) aangegeven dat *"Het WODC gaat onderzoeken of vervolgonderzoek zoals door de onderzoekers aanbevolen mogelijk en uitvoerbaar is. In elk geval wil ik het WODC vragen om het huidige onderzoek volgend jaar te herhalen om een zo actueel mogelijk beeld van de situatie binnen de gemeenschap te krijgen."*^[3]
- In navolging hierop is in een gezamenlijke brief van de minister voor Langdurige Zorg en Sport, de minister voor Rechtsbescherming en de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, "Bouwen aan bescherming" van 29 juni 2022^[4] hierover het volgende opgenomen *"Om een actueel beeld te krijgen van de situatie is het WODC gevraagd om het onderzoek te herhalen."*
- Het bestuur van de Christelijke gemeente van Jehova's getuigen is op 26 juni 2023 op de hoogte gebracht van de start van het nieuw uit te voeren onderzoek. Het bestuur heeft vervolgens bij brief van 30 juni 2023 verzocht het onderzoek te staken of op te schorten. Hierop heeft de directeur Sanctie- en Slachtofferbeleid in zijn brief van 18 juli 2023 aan het bestuur onder andere aangegeven dat het onderzoek door de minister voor Rechtsbescherming aan de Tweede Kamer is toegezegd. U heeft in dit verband altijd aan de Tweede Kamer laten weten dat adequate hulp aan slachtoffers van seksueel misbruik in religieuze en niet-religieuze setting uw aandacht heeft.
- Het bestuur van de Christelijke gemeente van Jehova's getuigen is na oplevering van het onderzoek Seksueel misbruik en aangiftebereidheid binnen de gemeenschap van de Jehova's getuigen meerdere (juridische) procedures gestart. Zo is een kort geding aangespannen om publicatie te voorkomen en

^[1] Kamerstukken II 2017-2018, 31 015, nr. 152

^[2] Kamerstukken II 2019-2020, 34 843, nr. 39

^[3] Kamerstukken II 2019-2020, 34 843, nr. 43

^[4] Kamerstukken II 2021-2022, 34 843, nr. 59

in hoger beroep gevorderd het rapport van de website van het Rijk en het WODC te verwijderen i.c.m. een rectificatie. Tevens is een bodemprocedure gestart waarin de Staat aansprakelijk is gesteld. Op geen van deze zaken is de CGJG door de rechter in het gelijk gesteld.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Slachtofferbeleid

4.8 Communicatie

Het WODC stuurt na verzending van uw brief aan de Tweede Kamer een brief aan de geloofsgemeenschappen waarin het onderzoek wordt aangekondigd.

Datum
23 januari 2024

Ons kenmerk
5181134

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.